

Werkwijzen gericht op verminderen discriminatie: een schematisch overzicht

Werkwijze	Wetenschappelijke theorie	Doel	Werkt juist goed bij	Werkt minder goed bij	Belangrijkste voorwaarden	Meer lezen
Persoonlijke ervaringen delen tussen mensen uit verschillende groepen (dialoog).	Contact theory / intergroup contact Empathy/ imaging other / imagine self	Expliciete en impliciete vooroordelen verminderen	Mensen die zich goed inleven in een ander	Mensen die zich weigeren in te leveren in mensen die anders zijn dan zichzelf Mensen die zich niet kunnen inleven in een ander bijvoorbeeld omdat ze te veel andere dingen aan hun hoofd hebben Mensen met een negatief zelfbeeld	De ontmoeting moet positief zijn De ontmoeting moet uitnodigen tot inleving en leiden tot empathie De persoon uit de andere groep moet gezien worden als representatief voor die hele groep Het contact moet vrijwillig zijn De ontmoeting moet zelfonthulling bevatten. De ontmoeting moet de angst voor de ander verminderen. Samenwerken aan een opdracht verbetert effect Kennis verbetert het effect	Rapport Werkt het aangaan van dialoog?
Ontmoeting met iemand uit de andere groep die niet voldoet aan het stereotiepe beeld.	Stereotype reeducation Subtyping	Expliciete stereotiepe beeldvorming verminderen	Mensen die zelf overtuigd zijn dat hun stereotiepe opvattingen kloppen (expliciete stereotiepe opvattingen)	Mensen die enkel impliciete stereotiepe opvattingen hebben en expliciet stereotiepe beelden afkeuren	Grote groep mensen ontmoeten uit de andere groep die deels wel en deels niet aan stereotiepe beeld voldoen (=gradatieverschillen in de groep) Inzicht moet versterkt worden in diversiteit onderling tussen mensen uit andere groep zien plus onderlinge verbondenheid Effect versterken door de mensen uit de andere groep in nieuwe betekenisvolle groepen te laten onderverdelen; focus op overeenkomsten en verschillen	Rapport Werkt het aangaan van dialoog?

Confronteren met impliciete vooroordelen gericht op bewustwording en leren controleren van vooroordelen.	Discrepancy reduction	Impliciete vooroordelen en stereotypen leren te controleren, geen kans te geven	Mensen die uit zichzelf (intern) gemotiveerd zijn om hun eigen vooroordelen en stereotypen te verminderen	Mensen die niet vanuit zich zelf gemotiveerd zijn om hun eigen vooroordelen en stereotypen te verminderen.	• Werkt alleen bij mensen met interne motivatie om eigen vooroordelen te verminderen • Ruimte te nodig om te leren; om fouten te mogen maken (betrapt worden op vooroordelen) en daarvan te leren • Concrete vaardigheden leren om bij te sturen • Continue monitoring en bijsturing nodig	Rapport Van Confrontatie naar minder discriminatie op de arbeidsmarkt?
Getuige zijn van een vriendschap tussen twee mensen uit een andere groep.	Extended contact theory / vicarious contact theory	Expliciete en impliciete vooroordelen verminderen	Mensen die conservatief of conventioneel zijn ingesteld, die de eigen etnische of religieuze groep en groepsnormen belangrijk vinden	Mensen die al goed bekend zijn met de andere etnische of religieuze groep	• Werkt alleen bij mensen die nog weinig contact hebben met mensen uit de andere groep • Werkt beter bij politiek rechts en autoritair ingestelde mensen • Identificatie met eigen groep nodig; kunnen inleven in de persoon uit de eigen groep • Angst verminderd, empathie vergroot	Rapport Goed voorbeeld doet volgen?
Inzetten van de sociale norm voor verminderen vooroordelen.	Social norm theory	Een groepsnorm veranderen; over wat normaal is en wat niet	Mensen die de eigen etnische of religieuze groep en groepsnormen belangrijk vinden	Mensen die niet gevoelig zijn voor sociale normen	• Werkt alleen bij mensen die gevoelig zijn voor de sociale norm • Norm moet komen vanuit eigen groep en/of persoon met gezag in de groep	Rapport Klaar met discriminatie? Rapport Werkt het aangaan van dialoog?
Pleiten voor de rechten voor de andere groep.	Cognitive dissonance theory	Expliciete vooroordelen te verminderen	Mensen die graag willen dat hun handelen hetzelfde is als hun denken	Mensen die niet behoefte hebben aan consistentie in zichzelf; mensen die het geen probleem vinden om anders te handelen dan dat zij denken	• Keuze ervaren bij het pleiten voor de rechten voor de andere groep	Rapport Klaar met discriminatie? Rapport Van Confrontatie naar minder discriminatie op de arbeidsmarkt?